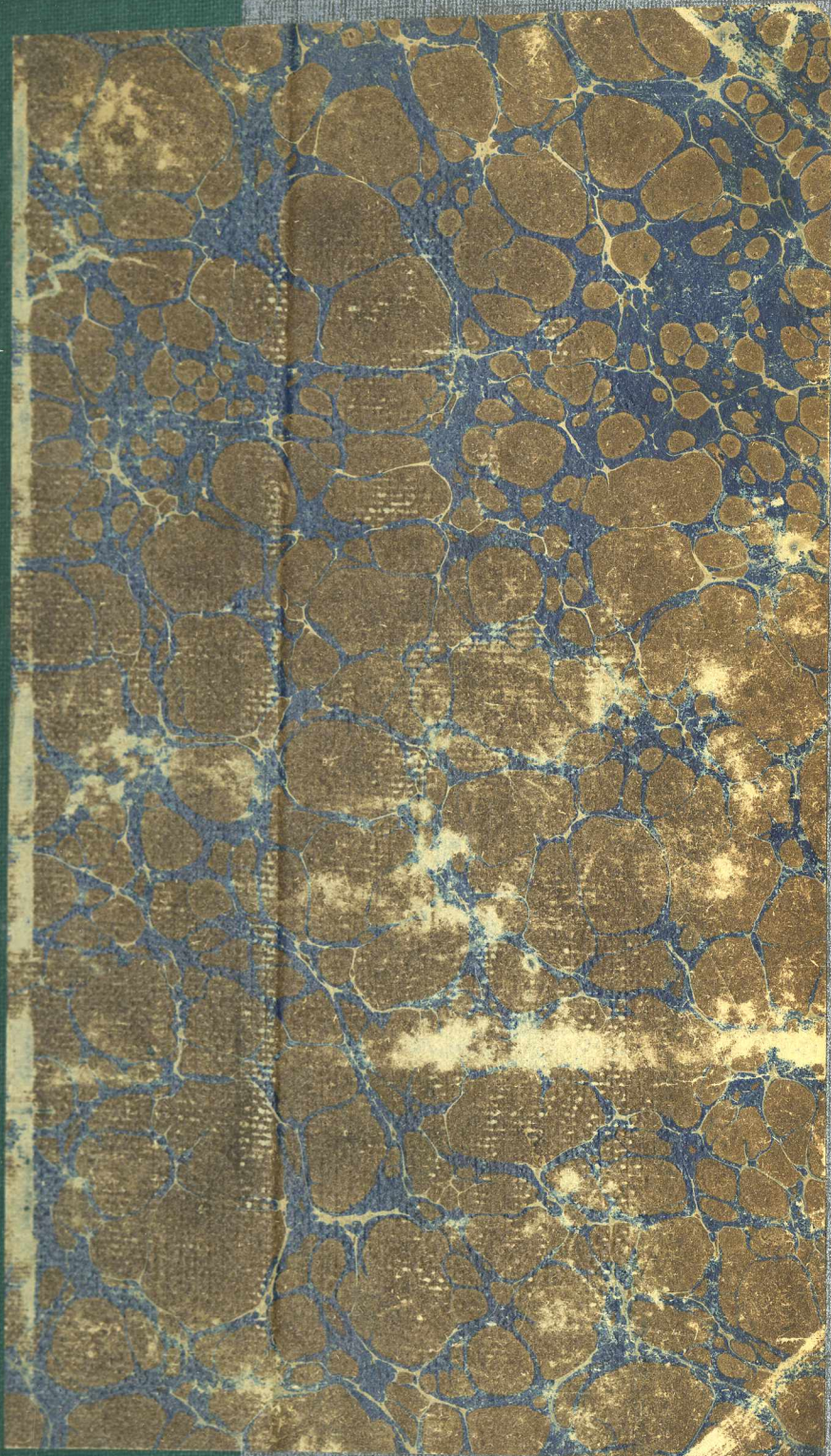

Politikai
röpiratok.

116.

116

970

TÁJÉKOZÁS

Tájékozás és alapszabályok

„HUNGARIA“

CZIMŰ

KUKORICZA-FONAT-, SZÖVET- ÉS PAPIRGYÁR

ÉRDEKÉBEN.

PEST.

1863.

3.

TÁJÉKOZÁS.

Évek óta égető kérdés már, oly a fonásra és szövésre alkalmas, olcsó növényanyag felfödözése, mely a nehézkes és költséges kezeléssel kenderet és lent pótolni és az eddig majdnem egyeduralmat gyakorló gyapottal sikeresen versenyezni képes lenne. E kérdés most meg van oldva. A mi a legkitünőbb tudósok és iparosok buvárlatainak nem sikerült, azt megoldotta a szerencsés véletlen, habár csak a tudományos téren tett jeles szolgálatai által tág körben ismeretes Welsbachi lovag Auer cs. kir. udvari tanácsos urnak, a cs. kir. tudományos Akadémia tagjának, a schlögelmühlei cs. kir. álladalmi papirgyár és a bécsi cs. kir. udvari és álladalmi könyvnyomda igazgatójának ernyedetlen fáradozásai folytán.

Azon kitünő sikerrel koronázott kísérletei közben, melyeket ő a kukoriczaszalmából való papirgyártás körül tett, két mérhetlen fontosságú felfödözésre jutott; és ugyan :

1) hogy a levelek hosszabb szálai fonásra és szövésre kitünőleg alkalmasak, és

2) hogy a levelek rostjaiban levő nyálkás anyag, egy a közönséges liszttel vetélkedő tápanyagot nyújt.

Az eddig jobbra szélnek eresztett kukoriczacsó-leveleknek terményei ehhez képest három rendbeliek.

a) egy a vászonhoz hasonló, ép oly erős és rendkívül olcsó szövet:

b) mindennemű papir, mely sokkal jobb és sokkal olcsóbb, mint a rongyokból gyártott;

c) tápanyag, mely sokkal jobb, semhogy takarmánynak volna felhasználandó, s mely közönséges liszttel vegyítve kitünő ízű kenyeret nyújt.

E felfödözés nagy jövője tehát kevés szóval kétségtelenné tehető.

Az eddig tett kísérletek szerint, (melyeknek fölülte kedvező eredményei a schlögelmühlei cs. kir. papirgyár-

nak tetemes nagyobbitását tették lehetővé, hol is ezen év végéig már közel 100,000 mázsányi kukoriczaszalma lesz feldolgozandó) 3—3¹/₂ mázsa kukoriczalevélben található egy mázsányi fonásra és papírra való szálanyag, míg a lefolyó víz még 30 %-nyi liszt tartalommal bír.

A legsilányabb eredményt véve is fel, ad eszerint 3¹/₂ mázsa kukoriczacsőlevél:

- 40 z fonószálat,
- 60 z papírmalátát,
- 30 z kenyérlisztet.

Pénzbeli oldalát tekintve e felfödözésnek, senki sem fog annak roppantul jövedelmes voltában kételkedni, miután köztudomásu, hogy a nyers anyagul szolgáló kukoriczacső-levelek, mint takarmányul nem használhatók, a mezőkön elhagyatva pusztulnak el.

A nyers anyag beszerzésének költségei így csak a gyűjtés és szállításra szorítkoznak, mit bizonyít az általunk kötött szerződés, mely mellett 100,000 mázsa kukoriczacsőlevelet vettünk, mázsáját 50—60 krért költségmentesen a gyárba szállítva.

Azon kérdés ellenében: minő jövőnek nézhet eléje ezen új iparág? feleletül arra utalunk, miszerint Magyarország egymaga 30—40,000,000 mázsányi kukoriczalevelet termel, a mi nyers anyagot nyújt:

3¹/₂—4,000,000 mázsa vagyis 5—600,000,000 rőf szövetre,

7—8,000,000 mázsa papírmalátára,

2—3,000,000 mázsa kenyérlisztre, mely eredmény azonban a kukoriczaszálak fonásának és szövésének tökéletesítésével még tetemesen növekedhetik.

Tulajdonképen azt lehet tehát mondanunk, hogy nyers anyag tekintetében Amerikánk lesz magában Európában.

Miután a Schlögelműhlében személyesen tett tapasztalatokból meggyőződünk, hogy ezen újonnan felfödözött fonat- és szövetanyag hivatva van századunk egyik legnyereményesebb és legnagyobbszerű iparcikkévé válni, mihelyt az a magánipar teréve átmenend, és hogy a kereskedő világ érdekében mindjárt kezdetben rakassék le a számára megnyitandó végzetlenül eredménydus jövőnek mara-

dandó talpköve, mi alólirtak elhatároztuk magunkat, hogy a felvilágosodott iparvilágot a részvételre felhívjuk, midőn a mondott felfödözés kiaknázására a mellékelt alapszabályok mellett részvénytársaságot alapítunk, melyre a Welsbachi lovag Auer udvari tanácsos urtól szerzett, és nyolcz álladalomra szóló szabadalmainkat, hasonló feltételek mellett tovább átruházzuk, és melyhez mi magunk részéről is 100,000 frttal hozzájárulunk.

A birtokunkban levő szabadalmak nézetünk szerint a legfontosabbak, mert azon országokra szólanak, melyekben a kukoricza termelés különösen dívik, névszerint Ausztria, Magyarország, Olaszhon, Spanyolország, Portugalia, Franciaország (Algier); és azon országokra, melyekben a szövet- és papirgyáripar játssa a fő szerepet, mint Angolország, Belgium, Hollandia, hova a félgyártmányok, melyek ilyen állapotban a legcsekélyebb terimére szoríttathatnak össze, könnyen elszállíthatók.

Alulirtakra nézve első feladat volt, egy a kukoriczalevelek kiaknázására minden tekintetben kedvező helyet választani. Mint ilyen pedig leginkább Magyarország kínálkozott, mely terjedelmes kukoricza termeléséről híres, hol azonfelül a munkaerő még olcsón megszerezhető, és a közlekedés is folyók, vaspályák és a fekete tengerreli összeköttetés által könnyű és előnyös.

Miután továbbá minden nagyobb szerű iparvállalatra nézve a nyers anyag olcsósága a legfontosabb kérdés, második feladatunk volt, hogy a szomszédos földbirtokosoknak a gyár felállítása után előreláthatólag beállandó tulusigázott követlései irányában függetlenekké lehessünk, és magunknak egy tetemes termelés magvát biztosítsuk. — Elegendő nyers anyag és könnyű közlekedés, ez a vállalatnak természetesen életfeltétele. Ezt pedig tökéletesen elérjük az általunk megvett, Aradmegyében kebeleztett, I. osztályu fekete humusból álló szemlaki uradalom megszerzése által, melyen a részvényes urak által megtekinthető bizonyítékok szerint jelenleg is mintegy 7800, 1200 □ öles hold van kukoriczával bevetve, melyből tehát magából is mintegy 46—50000 mázsa kukoriczalevél fog kikerülhetni; hol továbbá elegendő munkaerő is olcsón kapható, a közlekedés az uradalomhoz tar-

tozó hajózható Maros folyón, két szintén közeleső vaspályán és az uradalmat átszelő jó országúton szintén könnyű és olcsó (vizen mázsánként 32—35 kr. Bécsig); nem különben a gyár számára elégséges vizerő kevés fáradtsággal megszerezhető; és mely uradalom azonkívül Magyarország kukoriczatermelés tekintetében leggazdagabb vidékének közepében fekszik.

Egyébként ezen uradalom, melyben 34000 nemesített eperfa van, a nagyobb mérvű selyemtenyésztésre is kiválólag alkalmas, míg a gőzmalom és egyéb épületek, melyeknek összértéke 130,000 ftra rug, különböző iparcélokra használhatók.

Ezen vétel tehát úgy ipar mint- pénzbeli tekintetben nagyon előnyös, mert

1. általa, úgy az uradalom kedvező fekvésénél, valamint nem jelentéktelen földbirtokánál fogva biztosítva van a társaság részére a környékbeli nyers terménynek jutányos ároni beszerezhetése.

2. Azon elmaradhatlan esetben pedig, midőn a társaság a vállalatot kiterjeszteni óhajtandja, a szerzett ingatlan birtok által, mely időközben bőven kamatozik, módjában lesz a szükséges tőkére minden más segély nélkül könnyen szert tehetni.

3. Biztosíték nyújtatik a részvényes uraknak pénzük és kamataikra nézve, miután a jelen irat végén felsorolt letéteményezett okmányok tanúsága szerint, az uradalom többszörös becsü szerinti értéke a vételért tetemesen meghaladja, s bérleti ajánlatok évenkénti 58,000 ft fizetéssel tettettek; de a jövedelem okszerű magángazdálkodás által 80,000—100,000 ftra is fokoztathatik; nem is tekintve azt, hogy a magyarországi föld értékének néhány év alatt megkétszereztetése várható.

Nem szükséges számokkal mutogatni azt, hogy ezen vállalat oly magas jövedelmességre számíthat biztosan, minőre egyetlen egy sem egész Európában, — miután ez a nyers anyag olcsóságának és a gyártmányok értékének összevetéséből könnyen belátható. — Még tökéletesebb meggyőződés szerzése végett az e tárgyra vonatkozólag tett számításokra utalunk.

Ha kiemeljük, hogy ezen nyers anyag, sok-

kal olcsóbb a gyapotnál, és ennél sokkal jobb szövetet ad, — továbbá hogy annak legcsekélyebb hulladékai is mint papiranyag kitűnő módon értékesíttetnek, — sőt hogy még a róla lefolyó vízben is igen értékes anyag van, — hogy végre az üzleti költségek csekélyek, és a gyári kezelés nagyon könnyű, — ezek nyomán minden értelmes iparos bevallani kénytelen, hogy a vállalat századunkban korszakot képezővé válhatik.

Vállalatunkat tehát nem csupán mint nyereseményest ajánljuk, hanem mint olyant is, mely egyszersmind a közre nézve is rendkívüli hasznosságú; mert a midőn egyrészt a szabadalmak a részvényeseknek tetemes nyereséget biztosítanak, ugy másrészt a jövőben ezreknek nyílik haszonra kilátás.

Midőn tehát e czél elérése végett részvénytársaságot alapítunk 7000 részvényre osztott 1,750,000 ftnyi tőkével, reméljük, hogy felszólításunk mindenütt élénk részvétellel fog fogadtatni; mert mindenki könnyen át fogja látni, hogy hozzájárulása által nem csak saját érdekét, hanem egyszersmind az ipart, a kereskedelmet, a közjót is előmozdítandja.

Magyarország lakóit még különösen arra akarjuk figyelmeztetni, hogy ezen országra, a nyers anyagnak, a kukoriczának roppant termelésénél fogva, ezen vállalat által nem csak nagyszerű jövő vár az iparélet terén, hanem hogy az ez által hivatva van, magának egész Európának ipar- és kereskedelmi terén, a világrész egyik legfontosabb pontjává emelkedni.

Giczey Samu ügyvéd és váltójegyző urnál (lakik Pesten Kétsasutcza 3 sz.) letéteményeztük az utólag felsorolt okmányokat, melyek az első közgyűlés elé lesznek terjesztendőek.

Kik tisztelettel vagyunk

Streiff J. Rudolf,
Bir. gf. **Bohlen Hermann.**

Az aláírási ivenk, valamint a kukoriczalevelekből készített gyártmányok próbái kitétetvék. **Pesten Frölich János Samu** bankár urnál.

Kiszámítása

3 $\frac{1}{2}$ mázsa kukoriczalevél tiszta hasznának, 100,000 mázsa nyersanyagfeldolgozásánál azon esetre is, ha a hulladékból papír helyett csak fél papiranyag gyártatik :

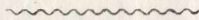
3 $\frac{1}{2}$ mázsa nyersanyag	3 frt 50 kr
Üzleti költség: 10 $\frac{0}{0}$ lebecslése az épületeknek és gépeknek, kamatok 5 $\frac{0}{0}$ -jével tesznek — magasan véve — 100,000 mázsa kukoriczalevélre 160,000 frtot,	
e szerint	5 „ 60 „
	<u>9 frt 10 kr</u>

Ez eredményez :

Körülbelül 40 ø vagy 60 rőf fonadékot (érték 40 kr)	
30 krjával	18 frt — kr
„ 60 ø papír-félanyagot mázsánként (érték 16—20 frt) 12 frtjával	7 „ 20 „
„ 30 ø kenyéryanagok mázsánként (érték 6—7 frt) 3 frtjával	— „ 90 „
	<u>26 frt 10 kr.</u>

Lemegy belőle : üzleti költségek 9 „ 10 „
Tiszta nyereség

Ha a félanyag papírra feldolgoztatik, úgy lehető, főleg miután a kukoriczalevélből papiros is készíttethetik, mely eddig csak mesterségesen és nehézségekkel történt, hogy sokkal nagyobb jövedék eredményeztethetik.

A letéteményezett okmányok jegyzéke.

1. A szemlaki uradalomnak két rendbeli becslevele.
2. Egy ugyanerre vonatkozó bérszerződési ajánlat 58000 ft évi bérösszeggel, és azon kötelezettséggel, hogy a bérlő az összes kukoriczalevél-termést, 50 krral mázsáját a gyárba szállítsa.
3. Korizmics László Helytartó-Tanácsos ur véleményezése a szemlaki uradalomról, magyar és német nyelven.
4. A szemlaki uradalom remélhető jövedelmének kimutatása 140,000 ftnyi eredménynyel.
5. Véleményezés Szemlak közlekedési és munkabéri viszonyairól.
6. A szemlaki községi előjáróság bizonyítványa az ottani kukoricza-termelés terjedelméről, és a napszám áráról.
- Áruszerzési kötés 100,000 mázsa kukoriczalevélről, 50—60 krral mázsáját költségmentesen a gyárba szállítva.
8. Welsbachi lovag Auer A. udvari tanácsos urnak nyilatkozata, a tervezett vállalat nagy életképességéről.

ALAPSZABÁLYOK.

Alakulás, székhely és időtartam.

1. §.

Részvénytársaság alakul e név alatt: „**HUNGARIA**“ kukoricza-fonat-, szövet- és papirgyár.

A társaság székhelye Pesten lesz.

A társaság egyelőre 15 évre alapíttatik. Ezen időtartam azonban egy a tizennegyedik évben e célra egybehívandó közgyűlés által egy újabb időkorre kiterjeszthetik. E közgyűlésen a részvények legalább két harmadrészének kell képviselve lennie.

A társaság céljáról.

2. §.

A társaság célja kukoricza-levelekből czernát, szöveteket, papírt, kenyéryanagot és minden ezen terményből netalán még nyerhető egyéb készítményeket gyártani és eladni.

A társasági tőkéről.

3. §.

A társaság 1,750,000 o. é. frtnyi tőkével alakul, mely 7000, egyenként 250 o. é. ftról szóló részvény által födöztetik.

Azonkívül 400 jutalomrészvény adatik ki, melyek nem kamatoznak, hanem csak a nyereségben osztoznak a többi részvényekkel egyaránt. Ezekből 300 darab a feltalálónak adatik, 100 darab pedig az igazgatóságnak hagyatik fenn, a társaság érdekében leendő felhasználás végett.

4. §.

Az első befizetés, részvényenként 100 o. é. fttal nyolcz nappal az első közgyűlés után teljesítettik, az aláírási íve-

ken kijelelendő bankárok kezéhez. A későbbi befizetésekről az első közgyűlés fog határozni. A részvények aláírói feljogosítvák az egész részvényösszeget egyszerre befizetni.

5. §.

A befizetett összeg után a befizetés napjától évenkénti öt százaléki kamat jár. A kamatok félévenként és ugyan mindenkor február 1-én és augusztus 1-én fizettetnek ki.

6. §.

A részvényesek csak részvényeik összegéért felelősek; azon felül nem lehet irányukban követelést támasztani.

7. §.

Minden részvény aránylagos jogot ad a társaság összes vagyonára és a nyereségre a 46. §. értelmében.

8. §.

A részvények névre szólnak, s a társaság czimbélyegével, továbbá az igazgatónak és két választmányi tagnak aláírásával fognak elláttatni.

9. §.

A részvényösszeg teljes befizetéséig a befizetett részletek csak ideiglenes jegyeken ismertetnek el, melyek a teljes befizetés után a valóságos részvényt nyel kicseréltetnek.

10. §.

A részvények forgatmány útján más birtokosra is átruházthatnak.

Ha a közgyűlés úgy határozna, később a részvényeknek „az előmutatóra“ szólókra leendő átváltoztathatás kiváltságát is kérvényezheti a társaság a m. kormánynál.

11. §.

A részvények oszthatlanok, és a társaság minden részvény után csak egy birtokost ismer el.

12. §.

Az üzleti tőke nagyobbítására a közgyűlés helybenhagyásával a társaság ingatlan birtokaira, 600,000 o. é. ft erejéig, kölcsönt is lehet fölvenni.

13. §.

Azon esetre, ha később az üzletnek még további kiterjesztése kívánatosnak találtatnék, a közgyűlés a m. kormány helybenhagyásával új részvények vagy kötvények kiadását elhatározhatja, mely esetben a már kibocsátott részvények birtokosai az aláírásnál elsőbbségi joggal bírandnak.

14. §.

A társaság alapítói Streiff J. Rudolf és birodalmi gróf Bohlen Hermann urak e társaságra a megszerzési áron átruházzák :

- a) a találmányi jogot,
- b) a nyolcz álladalomra nézve már megszerzett szabadalmakat, névszerint :
 - 1) az ausztriai birodalomra nézve, Velence kizárásával, és az álladalom számára fenntartott, de a magániparra ki nem terjedő jogok mellett,
 - 2) Franciaországra,
 - 3) Olaszhonra,
 - 4) Spanyolhonra,
 - 5) Portugaliára,
 - 6) Angolországra,
 - 7) Belgiumra,
 - 8) Hollandiára nézve.
- c) Az Aradmegyében kebelezett szemlaki uradalmat; mely átruházásokért a nevezett két alapítónak a vállalat összes nyereségének 25 száztólja köteleztetik.

15 §.

Az alapítók egyikének meghalálózása esetére, annak örökösei semmi más igényeket nem támaszthatnak a társaság ellen, mint csupán csak azon vagyonára az elhunynak, mely a rája következő rendes mérleg szerint a társaság vállalatában fekvőnek találtatnék.

Az igazgatóságról.

16. §.

A társaság üzletét, a választmány felügyelete alatt, Streiff J. Rudolf ur vezeti, mint főigazgató, ki egyszerűsmind a társaság címvezetője, a választmány ellenőrködése mellett.

17. §.

Kezelési biztosítékul tartozik ezen főigazgató a társaság pénztárába vagy 75,000 frtot 5°/_o-nyi kamat mellett, vagy 300 részvényt letenni, mely részvények azonban hivatalának tartama alatt el nem adhatók, de különben a többi részvények mindennemű jogaiban osztoznak.

18. §.

A főigazgató minden cselekedetért felelős.

19. §.

Kezelése és felelősségeért a főigazgató évenként 3000 o. é. ftnyi rendes fizetést huz.

20. §.

A főigazgató a közgyűlést mindannyiszor összehívhatja, a midőn ezt sürgősnek és szükségesnek találandja, midőn a teendő javaslatokat, indokokat stb. a részvényesekkel 14 nappal előbb közlendi.

21. §.

A társaság a főigazgató halála után is fennáll, a nélkül, hogy ennek örökösei más igényt támaszthatnának, mint az elhunytnek hátrahagyott vagyonára; új igazgatót a közgyűlés választ. — Az elhunytnek örököseire nézve a halálra következő mérleg és a közgyűlés határozatai lesznek irányadók.

A választmányról.

22. §.

A vállalat európai nagy jelentőségének tekintetéből a társaság egy főelnök védnöksége alá fog helyeztetni, ki a közgyűlést és a választmányt összehívhatja, ha azt fontos esetekben szükségesnek tartja.

23. §.

Öt tagból álló választmány fog alakíttatni; ezek közül kettőnek a gazdasági, és háromnak a pénzügyi és iparbéli kezelést kell tüzetesen értenie, kiket az első közgyűlés általános szótöbbséggel választand.

24. §.

A választmány egy évre választatik olyképen, hogy minden évben egy, sors által kijelelendő tag kilép, és

helyébe a közgyűlés által általános szavazattöbbséggel új tag választatik. A kilépő tag mindenkor újonnan választható.

25. §.

A választmány feladata főképen a következőkben áll: A gazdaságnak vezetésében és ellenőrzésében, és Az üzlet pénzügyi és iparbeli kezelésének ellenőrzésében és felülvizsgálásában.

26. §.

A választmány választ magának elnököt és titkárt; ezeknek távollétében az elnököt a legidősbik, a titkárt a legifjabbik választmányi tag helyettesíti. A határozatok általános szavazattöbbséggel hozatnak, a szavazatok egyenlőségének esetében az elnök szavazata döntő.

27. §.

A választmány összegyűl, valahányszor azt szükségesnek tartja, de legalább is egyszer havonként. Határozatai érvényesek, ha azok hozatalánál öt tag egyszerre jelen van. Rendkívüli választmányi gyűlést a főelnök és főigazgató hívhat egybe.

28. §.

Egyes választmányi tag halálának esetében, ideiglenes helyettést a közgyűlés határozatáig a választmány nevez ki.

29. §.

A választmány, ha azt szükségesnek tartja, rendkívüli közgyűlést hívhat össze.

30. §.

A választmány tárgyalásairól és határozatairól jegyzőkönyv vezetetik, mely az elnök és titkár által aláíratik.

31. §.

Választmányi tag csak részvényes lehet.

32. §.

A választmányi tagoknak alapszabályszerű nyereményosztályrészükhöz kívül (46. §.), a megjelenést igazoló jegyekre van igényük, melyeknek díja a közgyűlés által fog meghatározatni.

A közgyűlésről.

33. §.

A közgyűlés érvényesen van alakulva, ha abban a részvények kétharmadrésze képviselve van.

34. §.

A közgyűlés rendszeren minden évben február hóban tartatik, és azonkívül a főelnök, főigazgató, vagy a választmány által rendkívülig is összehivathatik.

35. §.

A közgyűlés legalább 14 nappal előbb a pesti, bécsi és párisi hivatalos hirlapok utján kihirdettetik.

36. §.

Az első közgyűlés Pesten tartatik, ennek határozata által azonban, ha az czélszerűnek találatnék, más városba áttétethetik. — Az első közgyűlés a részvények aláíróihoz intézendő közvetlen levélbeli közlés által fog 10 nappal előbb kihirdettetni.

37. §.

A részvényesek magukat a közgyűlésen, meghatalmazott által, kinek azonban szintén részvényesnek kell lennie, képviseltethetik.

38. §.

Ha valamelyik közgyűlésen a részvényeknek az érvényes megalakulásra szükséges kétharmadrésze képviselve nem volna, akkor az 14 nappal későbbre újból kihirdettetik, és e második gyűlésnek határozatai, bármily legyen is a benne képviselt részvényeknek száma, teljes érvénnyel kötelezik mindnyájukat.

39. §.

A határozatok általános szótöbbséggel hozatnak. Minden részvénynek birtokosa egy, és minden további 20 részvény után egy további szavazattal bir, úgy azonban, hogy saját nevében öt és mint meghatalmazott tiz szavazatnál többet magában nem egyesíthet. A közgyűlés megválasztja saját elnökét és két számvizsgálót; a

választmány titkára itt is ugyanezen hivatal teendőit látja el.

40. §.

A közgyűlés megújítja a választmányt, meghallgatja ennek és a főigazgatónak jelentéseit, tárgyalja és megbirálja a társaság számadásait és mind azon kérdéseket, melyek a társaság javát érdeklik, és végre meghatározza a fizetendő osztalékokat.

41. §.

A közgyűlés tárgyalásai egy különös, az elnök és titkár által aláírandó jegyzőkönyvben följegyeztetnek. Minden jelenlevő a gyűlés kezdete előtt részvénybirtokát igazolni köteles.

A leltárról és évi számadásról.

42. §.

Az évi számadás mindenkor december 31-kén tétetik; az első kivételesen csak 1864-ik évi december 31-én.

A kamatok azonban a részvényeseknek 5%-al a befizetés napjától számítva, félévenként, tehát mindenkor 2½ %-al február 1-én és augusztus 1-én fizettetnek ki.

43. §.

Az évi számadás a választmány vizsgálatának van alávetve, mely erről a közgyűlésnek jelentést tenni tartozik.

44. §.

A társaság megalapítására tett összes költségek az első mérlegből kivonandók, kivéve azonban a felállított gyári és gazdasági épületeket, gépeket stb., melyek az épületek s gépek számlájára átvezetendők, és évenként az értéknek 10%-ja leiratván, ez mint költség a mérlegben terhül felrovasdó.

A nyereség elosztásáról.

45. §.

A vállalat tiszta nyerményéből mindenekelőtt levonandó:

5%-ja a befizetett részvénytőkének, mint a részvények kamatja.

3%-ja a fenmaradó összegnek a tartalékalap alakítására.

46. §.

A fölösleg, a mennyiben a közgyűlés másként nem rendelkezik, következőleg lesz felosztandó:

70% a részvényeseknek,

25% az alapítóknak,

5% a választmányoknak.

47. §.

Az osztalékok mindenkor a közgyűlés utáni július 1-én fizettetnek ki.

48. §.

Azon osztalékok, melyek négy év folyama alatt fel nem vétetnek, a társaság javára esnek, és a tartalékalapnak átutaltatnak.

A tartalékalapról.

49. §.

Ha a tartalékalap 200,000 ftra emelkedik, a 45. §-ban számára kijelölt járulmányok megszűnnek, de ismét folyóvá tételnek, mihelyt a tartalékalap ez összegnél alább szállott.

Az alapszabályok módosításáról.

50. §.

A közgyűlés, ha szükségesnek találandja, az alapszabályokat a m. kormány helybenhagyásával módosíthatja. Ehhez azonban szükséges, hogy a részvényeknek legalább háromnegyedrésze képviselve legyen, és a szavazatoknak kétharmadrésze beleegyezék.

A feloszlásról és értéktisztázásról.

51. §.

A társaság feloszlása az idő rendes lefolyásán és az 52-ik §. esetén kívül csak nyomós és alapos okoknál

fogva, melyekről, ha a főigazgató ellenkező véleményben van, a törvényszék határoz, mondathatik ki.

52. §.

Azon esetre, ha a veszteség a társasági tőkének felerészét felemésztené, a közgyűlés a társaság feloszlását elhatározhatja.

53. §.

A társaság fennállási idejének lefolyásával, vagy a két megelőző §§. eseteiben, az értéktisztázás a főigazgató és két a közgyűlés által kinevezett értéktisztázó biztos által teljesíttetik.

Peres esetekről.

54. §.

Perkérdések, melyek vagy maguk a részvényesek között, vagy a választmány vagy főigazgató irányában felmerülhetnének, a társaság székhelyén levő váltótörvényszék által ítéltetnek el. Oly perkérdéseket, melyek az egész vállalat érdekére vonatkoznak, a választmány vagy a főigazgató ellenében csak az 50-ik §. értelmében alakult közgyűlés érvényesíthet.

Átmeneti intézkedések.

55. §.

A társaság csak akkor lesz törvényesen megalakulva, ha legalább 6000 darab részvény lesz aláírva és részvényenként 100 ft, befizetve.

56. §.

Ha az aláírások a részvényeknek kiszabott 7000-nyi számát meghaladnák, akkor az aláírt részvénymennység aránylag leszállítandó; a f. é. szeptember 15-ig teljesített aláírások azonban azon előnyben részesülnek, hogy csak azon esetben eshetnek leszállítás alá, ha az aláírások már ezen napig túlhaladnák az egész részvénymennységet.

...a fővárosban ...
...a fővárosban ...

52 §

...a fővárosban ...
...a fővárosban ...

53 §

...a fővárosban ...
...a fővárosban ...

Pérez esetéről

...a fővárosban ...

...a fővárosban ...
...a fővárosban ...
...a fővárosban ...

Ammeneti intézkedések

54 §

...a fővárosban ...
...a fővárosban ...

55 §

...a fővárosban ...
...a fővárosban ...
...a fővárosban ...

